

Kad bendravimas su tėvais ir platesnė bendruomenė būty naudingas

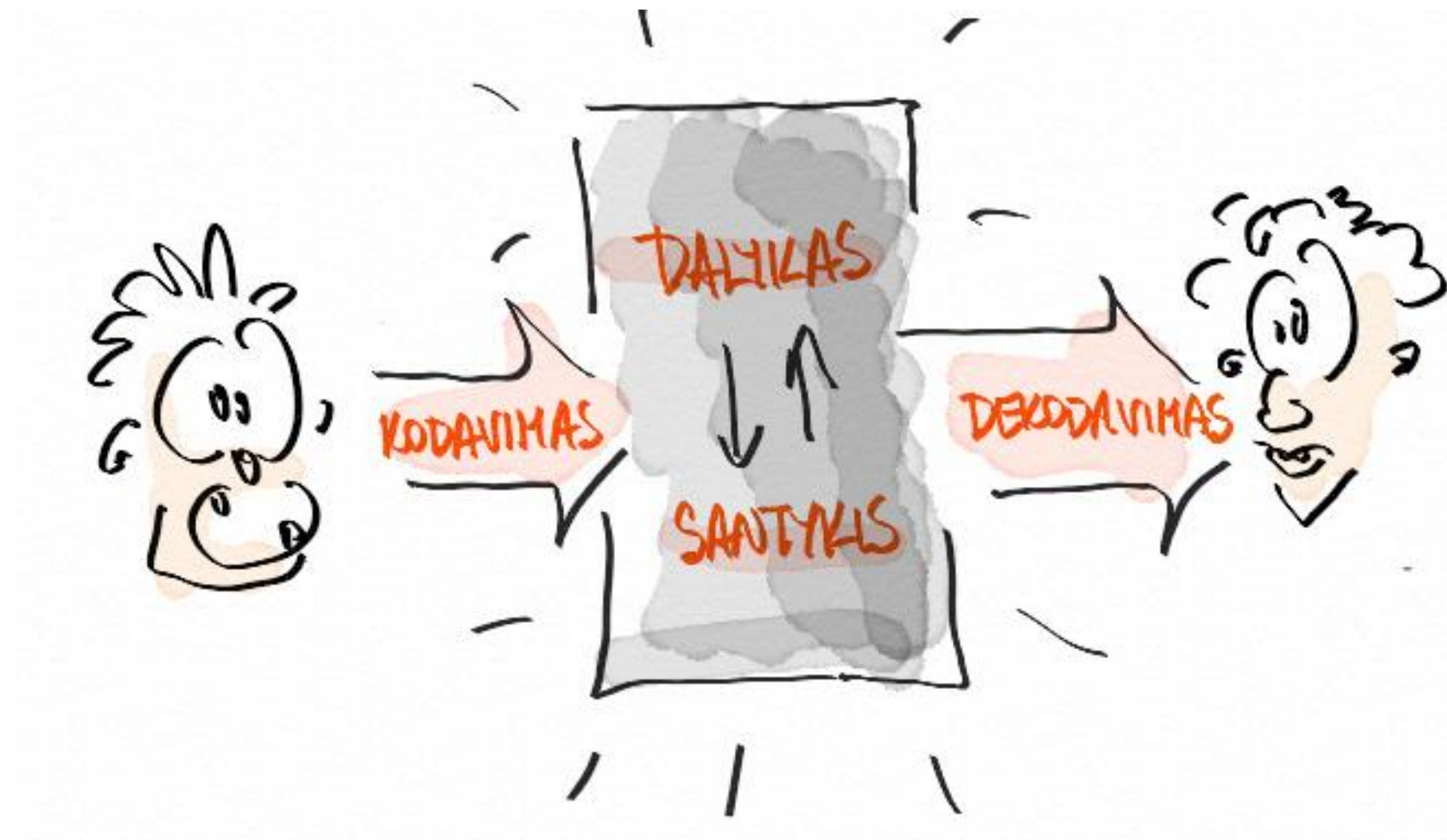
Paulius Godvadas

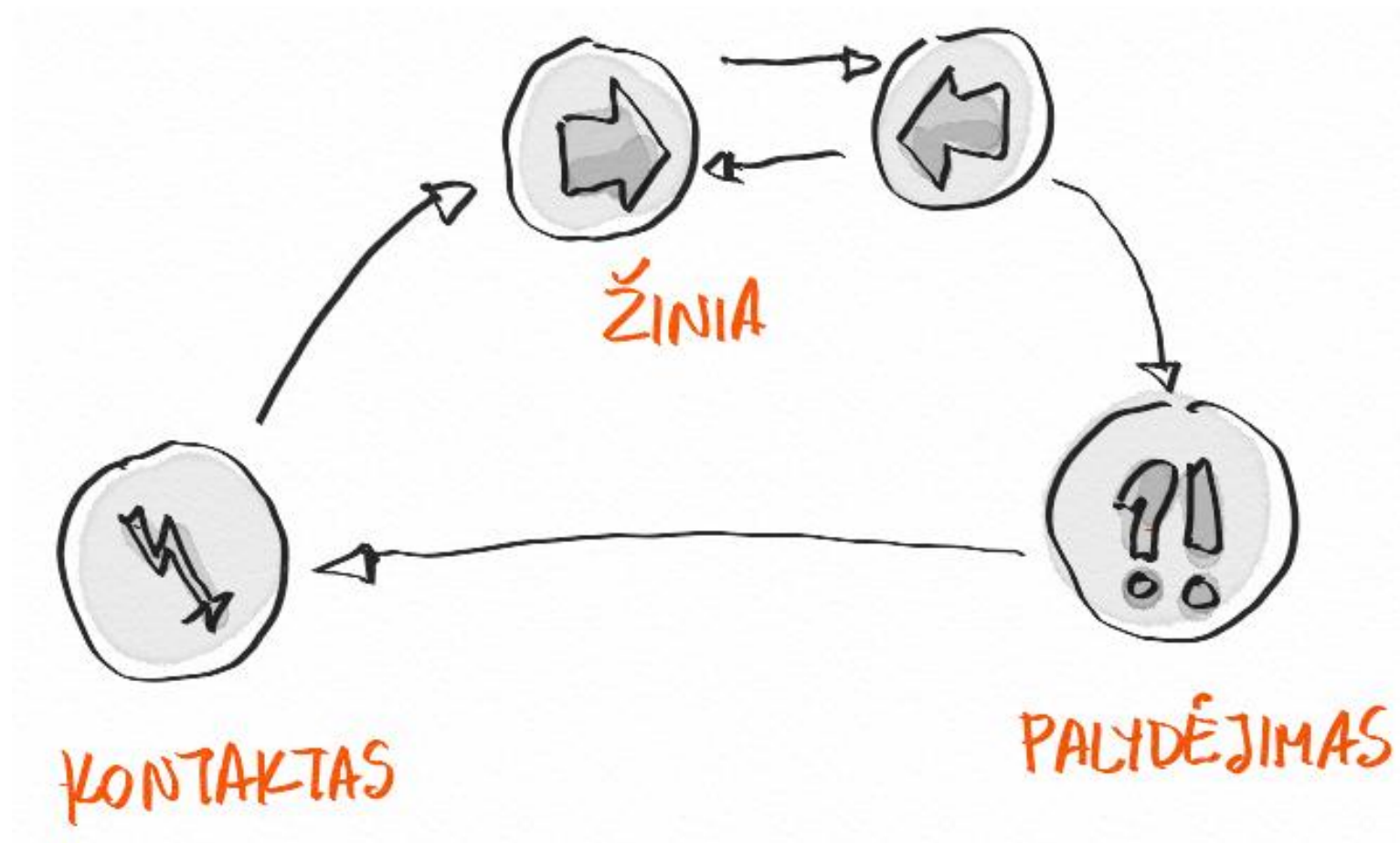
1 ekskursija.

Apie bendravimą **bendrai**

Bendravimas (komunikacija)

Bendravimo (komunikacijos) eiga

Bendravimo **tiesos**, pagal P.Watzlawick

1. Nebendrauti **nejmanoma**
2. **Turinys** perduodamas **santykio** kontekste (dalykas - santykis)
3. **Skyryba** (akcentai). Nuo to kaip grupuojamos žinutės ir kur dedami akcentai bendravime, priklauso kaip jis bus suprastas
4. Bendravime naudojami tiek **diskretiški** (apibrėžti, kalbiniai) tiek **analoginiai** (daliniai, emociniai) elementai
5. **Simetriškas** ir **papildantis** bendravimas. **Lygiavertės galios** ir **nelygiavertės galios** santykyje.

Na ir?

- Pastanga **domėtis** ir **dalintis** ne tik savo mintimis, bet ir emocijomis **įmanomai aiškiai**.
- Nutylėjimai ar dirbtinės bendravimo kliūtys sukuria erdvę, kurioje veikia kito žmogaus vaizduotė. **Intensyviai ir netiksliai**.
- Gebėjimas ir įprotis ne tik **dalintis**, bet ir **priimti** žinias bendravime. Bendravimas, kaip **išklausymas, smalsavimas, grįžtamasis ryšys**.
- **Dėmesys santykiui** – pastabumas, jautrumas, pastanga kurti tinkamą santykį.
- **Disciplina** kurti **kontaktą** bendravimui ir **palydėti** bendravimą

2 ekskursija.

O jei bendravimas – sistema?

Bendravimas kaip sistema, pagal P.Watzlawick

Bendravimas – turinio, dalyvių ir jų santykių, kontekstų, nusistovėjusių praktikų, santykių **sistema**, **turinti** savo nusistovėjusias **veikiančias taisykles**.

Kartais šis sistema **neveikia** ar veikia nesklandžiai ir mums **norisi ją keisti**

Ši sistema, kaip ir kitos gali keistis 2 lygiais:

1. **Keitimosi lygmuo** – kuomet tobulinama, prisitaikoma ar koreguojamasi **nekeičiant esminių veikiančių taisyklių**
2. **Keitimosi lygmuo** – kuomet keičiamos esminės taisyklės

Klausimai apie bendravimo sistemą

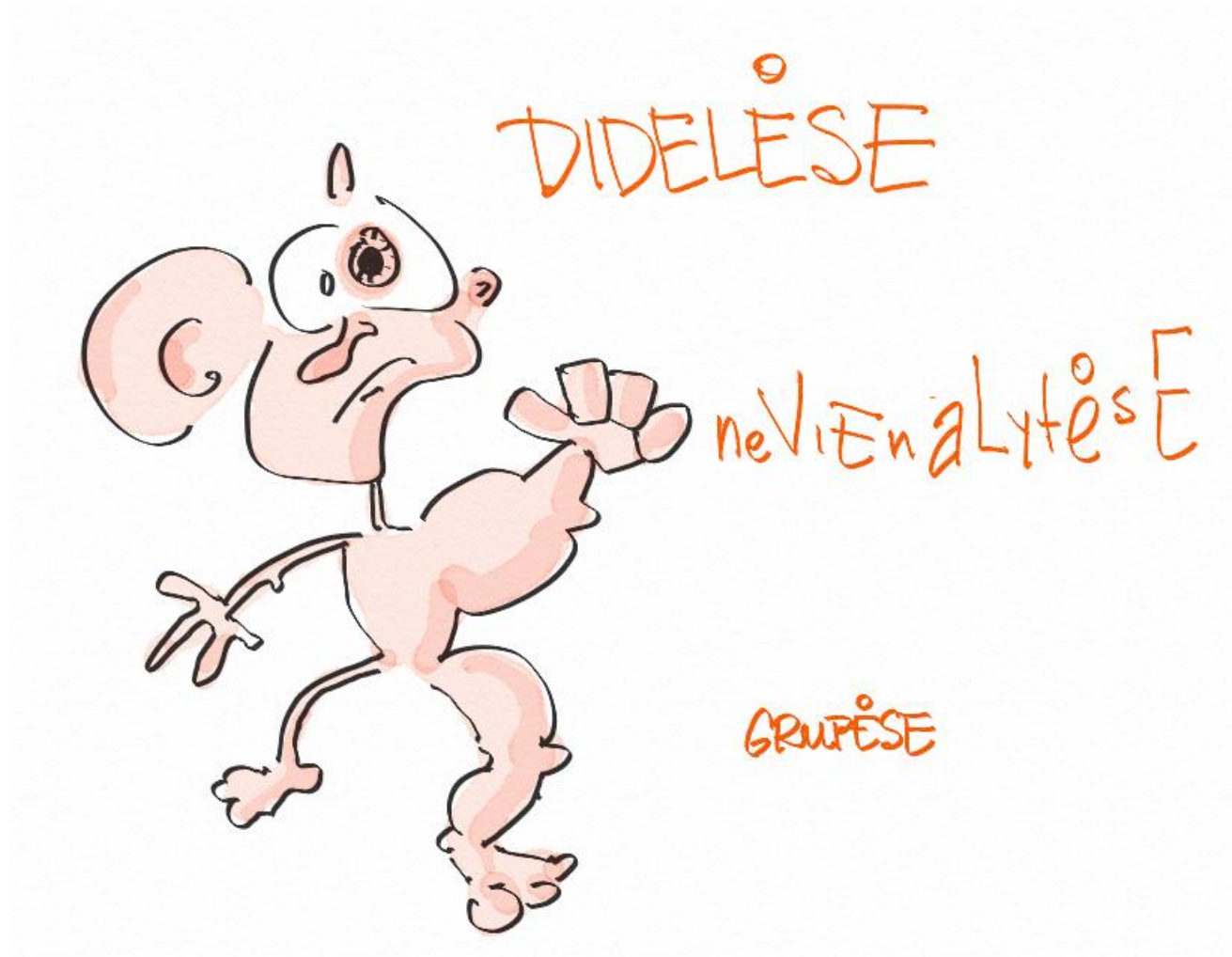
- Kiek skiriame laiko ir pastangų **suprasti (analizuoti) bendravimo nesklaidumus**? Ar tiesiog bendrausime dar stipriau ir intensyviau?
- Kiek bendravimą su tėvais ir platesne bendruomene galime **pataisyti nekeisdami esminių veikiančių taisyklių**?
- Kiek esame pasiruošę **iš esmės peržiūrėti ir rimtai pakeisti** veikiančias bendravimo **taisykles**?

Na ir?

- Reikšmingai **pasikeitė mokytojų, ir tėvų santykiai**. Šis pokytis reikalauja esminių bendravimo taisyklių keitimosi.
- Sistemoje mažėja **baime** ir formalia **galia** bei **prievarta grindžiamo bendravimo**. Šis pokytis reikalauja esminių bendravimo taisyklių keitimosi.
- Mokyklos **vaidmuo** ir **lūkesčiai mokyklai** stipriai pasikeitė. Šis pokytis reikalauja esminių bendravimo taisyklių keitimosi.
- Tarp mažiausiai 3 pagrindinių sistemos dalyvių – tėvų, mokytojų, ir vaikų **neveikia normalus grįžtamasis ryšys**. O be jo sklandus bendravimas neįmanomas. Tai reikalauja esminių bendravimo taisyklių keitimosi.

3 ekskursija. Bendravimas bendruomenėje

Bendruomenė ≠ grupė?

Bendravimas bendruomenėje

Bendravimas bendruomenėje yra stipriai kitoks nei bendravimas su atskiru žmogumi ar nedidele vienalyte grupe.

- Mes iš anksto nežinome kurie/-ios bendruomenės nariai yra svarbūs. O ryšiai bendruomenėje yra iš anksto neapbrėpiami – neįmanoma suvokti visos ryšių schemos pilnai.
- Bendruomenė ir atskirai komunikacija bendruomenėje veikia kaip chaotiška sistema – t.y. sistema jautri netgi labai nedideliems poveikiams, bet brandžios bendruomenės sunkiai pasiduoda tiesioginiam poveikiui galia.
- Bendravimo bendruomenėje visumos neįmanoma sukontroliuoti. Bet įmanoma stiprinti, palaikyti, puoselėti, įsitraukti.
- Bendravimas bendruomenėje veikia tik jei joje dalyvauji (esi įsitraukusi)

1. Bendravimas reikalauja ryšių

- Komunikacija bendruomenėje tiesiogiai lemiamai ir dramatiškai priklausoma nuo ryšių. Jei neturite asmeniško ryšio, kad ir ką norite pasakyti tai nesvarbu, ar netgi pavojinga. Objektivos komunikacijos bendruomenėje nėra, todėl svarbu ne tiek ką sakote, bet KAS tai sako.
- Ryšių mezgimas – tai pamatinis komunikacijos darbas. Reikia įvairaus ir tankaus ryšių tinklo. Tokio tinklo nesant komunikacija „serga“. Komunikacijai bendruomenėje padeda lygiaverčiai ryšiai – kurie be statusų, etikečių, rolių ir pan.
- Ryšiai mezgami paprastais būdais – susitikimu ir susipažinimu, vėliau, bendra veikla. Būdai nors ir paprasti bet imlūs laikui, todėl verta jais pasirūpinti kai nėra degančio poreikio komunikacijai.
- Komunikacija bendruomenėje neveikia hierarchiniu arba atstovavimo būdais. Ji veikia unikaliu – pletkų būdu.

2. Bendravimui svarbūs **paveikūs** pasakojimai

pagal M.Ganz

Aktyvumui mus „išjudina“ **vertybės**. Vertybes mes atpažįstame ne tiek racionalių protu, kiek **emocijomis** (ne galvojame apie vertybes, o pajaučiame vertybes). Pasakojimai leidžia perteikti vertybes ne kaip abstrakcijas, o kaip konkrečią **asmeninę patirtį**. Pasakojimas, kuriame kiti atpažįsta (pajaučia) vertybes yra „išjudinantis“, paveikus.

Tokiame pasakojime svarbi 3 dalių visuma – dalis „apie save“, dalis „apie mus“ ir dalis „apie dabartį“.

3. Bendravimas bendruomenėje tai ne tik kalba

- Bendrauti galima žodžiais
- Bendrauti galima vaizdiniais
- Bendrauti galima savo elgesiu ir pavyzdžiu
- Bendrauti galima domėjimusi ir smalsumu
- Bendrauti galima bendru veiksmu
- Bendrauti galima santykiu – palaikymu, konfrontavimu
- Bendrauti galima klausimu
- ...

4. Bendravimui svarbus tam tikras erdvėlaikis – vieta ir laikas.

- Sklandžiam bendravimui bendruomenėje svarbi **neutrali** erdvė – tokia, kurioje galioja **viešos taisyklės**, kurioje **galima nuomonių įvairovė**, kuri pakankamai **saugi** ir **fiziškai tinka diskusijai**. Galimybė sėdėti, matyti vieni kitus, girdėti, turėti arbatos ir t.t.
- Bendravimui svarbios fizinės erdvės, kuriose natūraliai žmonės renkasi dar ir kitokiais reikalais ir gali bent trumpam „sulėtėti“. Komunikacijai **svarbus lėtumas** ir **dėmesys ne tik pragmatiniam** klausimui – tai padeda sukurti ar atnaujinti ryšius, o be jų komunikacija neįmanoma. Aptarti ūkį, bites, orą ir politiką.
- Bendravimo nuotoliu atveju – svarbu kad „vietos“ atitiktų populiarius kanalus, tilptų į **laiko rėmus**.

5. Bendravimas reikalauja refleksijos

Bendravimas bendruomenėje reikalauja apgalvojimo ir koregavimosi, t.y. **refleksijos**. Būtina ne tik komunikuoti bet skirti dėmesio kartu su bendruomene aptarti, **suprasti** ir **koreguotis** bendravimą.

Keli dalykai, padedantys reflektuojant bendravimą:

- Kokias svarbias komunikacijos **kliūtis** pastebite?
- Kokie **nesusipratimai** pastebimi bendravime?
- Kas vienaip ar kitaip yra **atskirti nuo bendravimo** (jame nedalyvauja)? Kodėl?
- Apie ką bendruomenės nariai daugiausiai **klausia**, patiria daugiausiai neaiškumo, nesupratimo, nesaugumo?
- Kur / kada įmanoma **tobulinti** komunikaciją (mokytis, treniruotis, kurti reikiamą infrastruktūrą)?

Gal gana:)